

# MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ár:

Negyedévre 2 pengő

Száma: 20 fillér.

Szerkesztőség: 107, kiadóhivatali társbeszélő sz. 67.

## A német megtorlás.

A londoni rádió június hó 17-én este, amikor az angol főváros már huszonnégy órája állt a német titokzatos megtorló fegyver hatása alatt ezt mondotta: „Ime újabb bizonyíték arra vonatkozóan, hogy rövidesen megnyerjük a háborút, mert a nácik már pilótanélküli gépekkel hadakoznak, nincs pilótájuk s most vacak, pilótanélküli gépekkel kísérleteznek.”

Ezek, az angol bementő szerinti „vacak” gépek azóta a legborzalmasabb pusztítást végzik Angliában s Londont királyával együtt pánikszzerűen hagyja el a lakosság. Az angolszász propaganda és hírverés mindig túlszárnyalta a valóságot, azonban az új megtorló német fegyver hatását azzal intézni el, hogy ez a német erőket végéig jelenten, nemcsak groteszk, nemcsak a cinizmus magas iskolája, hanem annak a szellemiségnek tipusa, amely olyan könyörtelenül küldötte terrorbombázóit az európai kulturkincsek, ártatlan asszonyok, gyermekek és aggok ellen.

Ez a cinizmus termelte ki a robbanó játékszereket, töltőirónokat, mérgezett cukrokat és sok más gyilkoló szerszámot, amely mindenre jó volt csak arra nem, hogy Európa népe a legkisebb mértékben is hitelt tudjon adni annak az angolpropagandának, hogy ők lesznek Európa felszabadítói.

A Német Birodalom Vezére nem mulasztotta el felszólalásaiban egy ízben sem, hogy megbélyegezze az angolterrorbombázást s egyben bejelentette, hogy a legalkalmasabb időben elfog érkezeni a visszavágás órája, amely azonban sokkal borzalmasabb lesz mindannál, amit az angol barbarizmus zúdított Európa városaira és falvaira. Hazugság özönnek nevezték mindazon komoly figyelmeztetése-

ket, amelyek beigérték a megtorlási szörnyüségait. A londoni kabarék leghalásabb számai voltak, a német titkos fegyverekről szóló „mesék” kigunyolása.

A megtorlás órája elérkezett s habár a legszigorubb cenzura örködik az új fegyver borzalmas hatásainak megírása felett, maga az a tény, hogy London azonnali kiürítését rendelték el s mesterséges köddel igyekeznek eltitkolni az új német fegyver borzalmas hatásait, az a tanácsatlanság és fejvesztettség, ami az angol fővárosban uralkodik mindennél jobban igazolja,



## Államrendészet és közbiztonság.

A közbiztonság és közrend szerve része egy jogállamnak. A nagyközönség a közbiztonsági szervek működését legelőbbnyire csak a rendőrszemen keresztül észleli, amely nappali és éjjeli nyugalmára ügyel, pedig ezentúl a közbiztonsági szervek munkájában ott lüktet egy egész város élete. Érdekes képet kapunk, ha egy év munkáját nézzük.

Az államrendészet közlése szerint az 1943. év folyamán Mohács megyei város bel- és külterületén a rend és a közbiztonsági állapotok kielégítő voltak. A rendőrkapitányság az elmúlt év folyamán 3 fogalmazás-karbelt, 1 felügyelőkarbeli tisztviselővel, 4 detektívvel, 3 segédhivatali tisztviselővel, 22 rendőrről működött a város belterületén és látta el a közbiztonsági szolgálatot. A város külterületén a szolgálatot a m. kir. csendőrség (Mohács és Margittasziget) 19 csendőrrrel a kapitányság irányítása mellett látta el.

Az 1943. év folyamán 578 bűncselekmény miatt indult meg az eljárás. Az előző 1942. évben 684, míg 1941. évben a bűncselekmények száma 677 volt úgy, hogy az utolsó két év alatt a bűncselekmények száma apadási mutat. A bűncselekmények tekintélyes része csak kisebb büntetendő cselekményekből származik. Súlyosabb bűncselekmény csak szórványosan fordult elő (egy esetben szándékos emberölés büntette és két esetben szándékos emberölés büntettének a kísérlete).

hogy a fennhéjázó gúny és lekicsinylés rosszul sikerült álarc s az új fegyver döntő hatással lehet a háború kimentelésére.

Európa népét a német hadvezetőség nem csapta be, mint ahogy az angol hadvezetőség papírvárnak mondotta az Atlanti falat, a megtorlás megindult s a sok ártatlanul kioltott életért eljött a számonkérés órája.

Ők maguk hívták ki maguk ellen ezt a szörnyű poklot, mert az ártatlanok vére előbb utóbb megboszulja magát s nem lehet büntetlenül embert ölni.

Az 1943. évben előfordult bűncselekményekben eredményes nyomozás volt 486 esetben, míg eredménytelen 80 esetben, folyamatban van 12 ügy. A bűncselekmények közül büntetve volt 214, míg vétség 364.

A bűncselekmények megoszlása a következő: hűtlenség és lázadás 6, hatóság elleni erőszak 2, lopás 255, rablás és zsarolás 4, sikkasztás és hűtlenkezelés 30, csalás 31, fajgyalás 1, egyéb bűncselekmény 249.

A kihágási feljelentések száma: 1309. 1942. évben 1341 volt.

A kihágások megoszlása: Közlekedési 127, bejelentési 163, koldulás 8, csendháborítás 12, botrányos részegség 14, erdei kihágás 5, titkos kéjelgés 6, verkedés 13, engedély nélküli halászás 42, csavargás 21, engedély nélküli fegyvertartás 36, vadászati kihágás 6, botrányokozás 33, záróra megszegés 9, légtalmi kihágás 136, bortörvénybe ütköző kihágás 2, rádió kihágás 3, levente kihágás 23, értelmiségi 5, közellátási 286 motalkó 2, iskola kihágás 127, állatkínzás 2, egyéb kihágás 226.

A feljelentések alapján büntető ítéletet hozott a rendőrség 121 esetben, büntetőparancsot adott ki 792 esetben, megszüntető végzést 38, felmentő ítéletet 72 esetben, elzárásra ítélték 36 egyént, 25 fiatalkorut. Eljárás alatt áll 225 ügy.

Utlevél kérelmet 25 esetben terjesztettek elő. Kivándorlás céljából útlevelet senki sem kért. Összesen nyilvántartott külföldiek száma: 115. Külföldiek ré-

szére a rendőrség új lakhatási engedélyt 5 esetben adott ki. Cselédkönyvet 23, erkölcsi, bizonyítványt 619, kényszerútlevelet 16, tolonclevelet 24, fegyverlartási és viselési engedélyt 386 esetben adott ki a hivatal.

A kapitányság 20703 ügydarabot iktatott. Ebből 1186 bizalmas, 15128 közigazgatási és 4390 kihágási. Ezek a számok magukban foglalják az számmal és gyűjtve iktatott ügyeket is.

Bejelentés történt belföldiek részéről 9.060, külföldiek részéről 122. Kijelentés belföldiek részéről 9224, külföldiek részéről 86. Bejelentett gyűlések száma 77. Büljelként 2863 drb tárgyat foglalt le a rendőrség. Talált tárgyak száma 128. 1943. év folyamán kihágási eljárások során kirótt büntetéspénz összege 20206 P. Ebből befolyt 15.195 P, behajthatatlan 4498 P. A büntetéspénz fele részben a pénzügyi tárcát, 1/4 részben az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetet és 1/4 részben Mohács megyei város illeti. Az iskolai kihágások címén kirótt 547 P-ből befolyt 455 P, míg a behajthatatlan 58 pengő. A behajtott összeget teljes egészében Mohács megyei város iskolaapja kapta.

## Engesztelő szentségimádás és a Jézus Szíve felajánlás megújítása.

Szent Péter és Pál napján a hívek a fogadalmi templomban engesztelő napot tartanak azon sok bűnért, mellyel az emberek az Isten ellen vétkeztek.

Az engesztelő nap lényege az egész napos szentségimádás. A szentségkitétel a fogadalmi templomban a 9 órai szentmise előtt lesz és az esti 7 órai litániával ér véget.

A rendezőség kéri a hitbuzgalmi egyesületek vezetőit, hogy már előre állítsák össze a szentségimádáson résztvevők névsorát, hogy azt a templom hirdető-tábláján idejében ki lehessen függeszteni.

A szentmisek rendje a következő: Fél 8 órakor a belvárosi templomban sokac szentmise szentbeszéddel, 9 órakor a fogadalmi templomban csendes szentmise szentbeszéddel, 10 órakor a fogadalmi templomban énekes szentmise szentbeszéddel, fél 12 órakor a fogadalmi templomban csendes szentmise. Tehát a belvárosi templomban csak reggel a fél 8 órai szentmisét fogják megtartani, a többi mind a fogadalmi templomban lesz.



A rendezőség kéri az elemi és polgári iskolák, valamint a gimnázium tanterületét, hogy délutánra növendékeiket minél nagyobb számban hozzák el a szentségimádásra. A fiúk órája délután 4 től lesz, a lányoké délután 5 től.

A hitbuzgalmi egyesületek a szentségimádásra beosztott tagjait

félóránként váltva le. Délután 3 órákor a fogadalmi templomban litánia.

Az esti 7 órai befejező ájtatoságon *vitéz Szőnyi Alajos* polgármester elmondja az engesztelési és felajánlási imát.

Az engesztelés magyar ügy, katolikus ügy és általános emberi ügy. Légy ott!

## A városi gimnázium évkönyvéből.

A nyárutó fátyolozott napfényében nem jártatok az iskolába — olvassuk a városi gimnázium értesítőjének első oldalán — a tavasz friss napjaiban nem jöttök csillogó szemmel a jó Alma Mater falai közé, hanem komoly szemmel kémlelték a kék eget és óvóhelyre rejtenek szüleit, az ellenséges repülőgépek haragos morgása, robbanó bombái, süvítő gépfegyvergyölyői elől. Nem egynek otthonában üresen áll az asztalfőn a szék étkezés-kor: hadbavonult az apa, vagy az idősebb testvért szólította fegyverbe a haza. Háború van Fiam, annak súlyát érzitek ezekben a felsorolt jelenségekben.

Fiam! Neked is be kell állnod a küzdők, dolgozók sorába! Szívvel-lélekkel, erős akaratral és állhatatossággal dolgoznod kell ott és azt, ahol és ami korodnak, képességednek, körülményeidnek megfelel. Ne várd, hogy felszólítsanak és küldjenek munkára. Ne kényszerből végezd, amit rádrónak, hanem lelkesen fiatal magyar szíved hajtsd, hogy keress és találd magadnak olyan tennivalót, amivel hazádnak, a haditermelésbe lendült országának használsz. Az a fontos, hogy ne légy tétlen, amit választasz az hasznos legyen a köznek. Hiszem, hogy sok szó nélkül is megértetek engem és ha a jövő tanév küszöbén megkérdelek titeket: megtette-e becsülettel a magadét a hazáért? mind nyíltan szemembe nézve mondhatjátok a kemény és öntudatos: Igent. Ezzel a hittel hűldhetem felétek búcsúszóként a leveteközöntést: Szébb jövőt!

Az értesítőben tovább lapozva megnyugtató képet kapunk a gimnázium évről évre való megerősödéséről. Az iskola népessége 1935—36. tanévtől kezdődően állandó emelkedést mutat. 1935/36 ban 78, 1936/37 ben 134, 1937/38 ban 213, 1938/39-ben 282, 1939/40-ben 262, 1940/41-ben 262, 1941/42 ben 262, 1942/43 ban 292, 1943/44-ben 313 volt az osztályozott tanulók száma. 1943—44. iskolai évben a 261 nyilvános tanuló közül 236 volt magyar, 23 német és 2 horvát anyanyelvű. Római katolikus 221, református 25, evangélikus 6, izraelita 9. Az iskola székhelyén lakott 114, baranyavármegyében 129, Bácsbodrog vármegyében 3, Somogy vármegyében 7, Tolna vármegyében 8 növendék. Tanulmányi előmenetel szempontjából kitünően 22, jelesrendű 13, jórendű 85, elégségesrendű 74, túlnyomóan elégséges 42, elégtelen egy tárgyból 21, elégtelen két tárgyból 3, elégtelen 3—4 tárgyból 1 növendék.

Az elmúlt iskola évben a tanmenetet a gimnázium 15 tanárral és négy lelkésszel végezte. Az iskola szelidlelkű tanárát

*Dlusztus Jánost* az elmúlt iskola évben vesztette el az intézet, aki súlyos betegségében is ragaszkodó szeretettel csüngött diákjain s az intézetben. Korai halála mély gyászba döntötte az intézet tanártestületét és növendékeit.

Az iskola sokirányú és kiválóan vezetett nevelőmunkájából ki kell emelni azt a munkát, amely a szülő és az iskola közötti viszony elmélyítésére szolgált. Előző évi panaszunkkal szemben — olvassuk — azt az igen örvendő ténytet állapíthatjuk meg, hogy a most befejezett tanévben a szülők és szállások igen nagy számban jelentek hívásunkra a megbeszéléseken emellett a tankerületi kir. Főigazgató kezdeményezésére és irányításával a Szülők Iskoláit hívtuk életre a helybeli áll. polgári iskolával karöltve. A megnyilvánuló érdeklődés legnagyobb örömünkre szolgált, mert a gimnázium szülői társadalma részéről 117 tag iratkozott be s az elhangzott előadások mindenkor zsufolt házak előtt mentek.

Figyelmet érdemel a gimnázium saját szociális akciója. A gimnáziumi segélyakció, mely szegény, de tehetséges magyar gyermekek középiskolai tanulmányainak elősegítésére létesült, az 1943—44. iskolai évben 2239.14 P összegű adományt kapott, melyből az igazgatóság 2133.46 pengőt fordított az akció keretében iskoláztatott 10 tanuló támogatására. Ez az akció teljesen a gimnázium igazgatóságának saját kezdeményezésű mozgalma s minden bizonyos akadnak, majd az eljövendő iskolai évben a régié mellett új mecenások is, akik szívükön viselik a tehetséges magyar ifjak nevelésének kérdését s adományaikkal hozzájárulnak a nemes mozgalomnak még nagyobb mérvű kiteljesedéséhez.

A gimnázium internátusa évről évre emelkedő létszámmal végzi kiváló nevelő munkáját. 1937/38-ban 20 volt a bentlakók száma s az elmúlt iskolai évben ez a szám 75-re emelkedett. A rendelkezésre álló helyiségek legkedvezőbb kihasználása mellett sikerült az igazgatóságnak elérnie ezt a létszámot s a rendkívül nagy létszámban jelenlévők létszámának korlátozott elhelyezési lehetőségére a gimnázium igazgatóságának legnagyobb gondot jelent, ami csakis az intézet nagyszámú mérő tanulóitthon felépítésével nyerhet majd végleges megoldást, ami minden bizonyosan a háború szerencsés befejezte után nem is fog magára sokat várni.

A statisztika század számai mögött gond, szeretet, áldozatkészség, hivatásszeretet árad felénk s *Hites Ferenc* igazgató ki-

tűnő irányítása mellett vezetett városi gimnázium városunk egyik büszkesége s a magyar ifjúság nevelése terén számottevő tényezője az országnak.

## Püspökpuszta ünnepe.

Az elmúlt vasárnap június 18 án a Kormányzó Úr Őfőméltósága 76. születésnapján benyújtott ünnepség színhelye volt a mohács szigeti püspökpusztai bérgházad.

Ezen a napon — amely egybeesik a püspökpusztai templom búcsúnapijával is — a pusztai két régi hűséges cselédjét a Főművelésügyi miniszter oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki, majd ezt követően a püspökpusztai levonték előző vasárnapi levontéversenyének legjobbjai részesültek kitüntetésben és pénzjutalomban.

Az ünnepség a püspökpusztai plébániatemplomban ünnepélyes szentmisével kezdődött. Mire előttr *Kopcsányi Miklós* mohács-belvárosi segédlelkész mondott gondolatokban gazdag szentbeszédet. A szentmise, valamint az ezt követő hálaadó és könyörgő körmenet után az iskola előtt felsorakozott a pusztai levontéifjúság, a gazdaság tisztviselői, munkásai családtagjaikkal együtt, valamint a környező falvak lakossága színpompás népviseletükben.

A Hisekegy elhangzása után *Dr Bartók Lajos* városi főjegyző méltatta a nap jelentőségét és Isten áldását kérte Kormányzó Urunkra és országmentő munkásságára. Az egybegyűlt közönség sokáig éltette a Kormányzót.

Ezután Püspökpuszta két hűséges öreg cselédje *id. Gelányi Imre* és *Márkus György* gazdasági cselédek álltak az emelvény elé. Gelányi Imre 40 évet, Márkus György pedig 42 évet töltöttek el szorgalmas és hűséges munkával a püspökpusztai bérgházadban. *Dr Bartók Lajos* városi főjegyző meleg szavak kíséretében nyújtotta át a Kormány által adományozott díszokleveleket és pénzjutalmat a két kitüntetettnek, kiemelve beszédeiben azt hogy a mostani változások időkben a becsület és odaadó munka az, amely minden más előtt elismerésre érdemes. Álljon ennek a két hűséges cselédnek szorgalmas és kitaró munkája követendő példaként a pusztai és a környék ifjúsága előtt, mert csak a hűséges és becsületes munka adhat szilárd és megbízható alapot egy boldogabb Magyarország felépítéséhez. A bérgházad által felajánlott pénzjutalmat *Komlói János* bérlő adta át két kitüntetettnek keresetlen szavak kíséretében. A pusztai népe a két kitüntetett munkát az ünnepség után melegen ünnepelte.

Az előző vasárnapi levontéverseny győztesének kitüntetését *Komlói Jánosné* és *Unger Jánosné* tüzték fel a levonték mellé, majd *Komlói János* bérlő a legjobb levontéknek a bérgházad nevében külön pénzjutalmat is adott át a buzdító szavak kíséretében.

A mindvégig lelkes és meghatározó ünnepség a levonték imá-

jával és az elesett hősokról való megemlékezéssel ért véget.

— L. J. —

## Körzeti repülőmodellező verseny Pécssett.

Amikor nyáron szél kerekedik és komor felhők tornyosulnak az égen, örül a mezőgazda, a repülőmodellező pedig sír. Az egyiknek áldást hoz, a másiknak megghiúsítja szép tervét, esetleg munkája gyümölcsének, kicsiny modelljének pusztulását hozza magával. Így volt ez vasárnap reggel is. A pécsi tankerülethez tartozó iskolai és levonté modellezők hetek óta készítették apró madaraikat, hogy a körzeti versenyen bemutassák fáradtságos, gondos munkájuk eredményét. Hadd szálljanak fel az égre és mutassák meg, hogy más nemzetek ifjúságánál a magyar sem alávalóbb.

A vasárnap reggeli boros fellegek láttán aggodalom szállta meg a Baranya, Somogy és Zala vármegyei fiúk szívét, mégis vonatra ültek abban a reményben, hogy az idő szépre fordul. A pécsi belvárosi templomban közös istentiszteleten vettek részt, könyörögve a Mindenhatóhoz, adna szelmentes, derült időt a verseny idejére. Tíz óra tájban a felhők foszladozni kezdtek. A szél ugyan erős volt, de mire a fiúk a pécsi hangárban sorakozóra állították gépeiket a műszaki vizsgálóra, szépen kisütött a Nap, és tizenegy órákor, ha nem is ideális viszonyok mellett, meg tudták tartani a versenyt.

A modellek repülőversenyét megelőzte a műszaki vizsga. *Nagy Julián*, a Magyar Aero Szövetség modellezési osztályának vezetője, a kirendelt időmérő biztosok kíséretében elhaladt az apró gépek hosszú sora előtt, hogy megállapítsa vajjon a fiúk munkája külsőleg is gondos és pontos e. A kiállított 58 kisorpülőből rögtön kiténtek a mohácsi gimnázium aerokörének „Karvaly”-a és különösen „Uborkája” két méteres szárnyával, melyet *Székely Sándor* III. oszt. tanuló épített. El is nyerte vele a műszaki díjat, egy értékes, szép repülőkönyvet. Láttunk ott gumimotoros és két benzimotoros gépet is, melyeket alig egy gyufaskatulyányi kismotor hajtott.

A nagyszámú előkelő közönség elhelyezkedett a hangár előtt és a kisrepülők négy csoportra oszolva a hatalmas repülőtéren hozzáfogtak, hogy az időmérő biztosok jelenlétében 100 méteres színódarabokkal felhúzzák a gépeket úgy, ahogyan azt mi is gyermekkerünkben tettük. Azzal a különbséggel, hogy ma a sárkányok apró repülők, melyek odafent 80—100 méteres magasságban kioldódnak, hogy ettől kezdve mint a kiterjesztett szárnyú rétisak, ráfeküdjének a felfelé hatoló meleg légáramlatokra és visszamosolyogva apró mestereikre, vidáman úszkáljanak a kék égen.

Közben berobogott a légvédelmi tüzérség teherautója is és lepakkolták a hatalmas távmérő műszert, hogy a magyar repülés övodásainak ezzel is segítségére legyenek. A fiúkban izgalom vett erőt, utolsó simítások következ-



tek, mégegyszer megvizsgálták a ragasztásokat és ráírták címüket, hogy netán messzire elszállvai becsületes megtalálók értesítést küldhessenek.

Sajnos Pécs légköri viszonya, nem alkalmasak rekordrepülésekre a verseny mégis kielégítő eredményekkel és változó szerencsével folyt. Volt olyan gép, mely már a startoláskor lestukázott és darabokra tört, de láttunk egy pötitömmnyi kaposvári leveinte „Uborkáját” is, amely motor nélkül 1500 méter magasságba emelkedett és 6 kilométeres távolságban eltűnt a lüzérségi műszer lenszéje elől. A kis leveinte örült az elsőbbségnek, de egyúttal sírt is, mert talán sohasem látja viszont kűszke kis lécmadarát. Öröm volt nézni, ahogyan szakállas öregurak körmüket harapdálva drukkoitak a kis gépeknek. Székely Sándor uborkája a repülőtér délkeleti sarkából elszállt Rácváros fölé, hogy a templom mögött eltűnve az időmérő szeme elől, fennakadjon egy hatáimas ía tetején. Leikes falusiak hosszú létrával hozták le fáról, hogy visszaadhassák zggódó gazdájának.

A verseny megmutatta, hogy a legfiatalabb magyar repülő és tervező nemzedék nem alszik. Adja Isten, hogy munkájukat békés viszonyok mellett folytathassák.

## HIREK

— **Honvéduzenetek.** Laposi László minden kedves ismerősének és barátainak üdvözlését küldi. Táb. posta sz. A 374.

Linder Antal szeretettel üdvözlí hozzátartozóit, jó barátait, üzletfeleit és ismerőseit. Egészséges, jól van. Leveleket vár. Tábori posta száma. F. 556.

Kovács Miklós szkv. kedves ismerőseit és barátait ezúton üdvözlí és értesítí őket, hogy egészséges Tábori psz. K. 374.

— **Kilencded Pádúai Szent Antal liszteletére.** A ferencrendi zárda-főnökség a következők közlésére kért fel bennünket: Pádúai Szt Antal ünnepére igen látogatott kilencnapí ajátossággal készülünk. Mivel Szent Antal hathatós közbenjárására különösen most oly nagy a szükségünk, többek kérésére közöljük, hogy június 27-én, kedden este 6 órakor új-ból kezdünk ily kilencedet. Az ajátosság a zárdatemplomban lesz mindennap este 6 órakor. **Zárdafőnökség.**

— **Ezüstmenyegző.** Bérci Alajos adóhivatali főtanácsos és neje Urbánik Julianna június 18 án ünnepelték házasságuk 25 éves évfordulóját. A jubiláns házaspárt a belvárosi templomban tartott szentmise után Tihanyi János apát-plébánosszívvezzsóló beszéd kíséretében áldotta meg. Az évforduló alkalmából a mohácsi adóhivatal kedves és közvetlen-modorú vezetőjét és családját sokan keresték fel szerencsekívánataikkal.

— **Főintézői kinevezés.** Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara Tasch Ottó II. o. kamarai főintézőt, a baranyavármegyei kamarai kirendeltség vezetőjét I. o. kamarai főintézővé a VIII. fizetési osztályba kinevezte.

— **Házasság.** Szekeres Rózsa és Kovács Béla textil technikus június 21-én házasságot kötöttek.

— **Szeretetebed a mohácsi szegényeknek.** Szentantalkenyre nevében a Ferences atyák aján-dékeképen vasárnap megvendé-gelték a mohácsi Szeretetházban a szeretetházi bennlakó és a városban künnlakó gondozott szegényeket. Az ünnepélyen a polgármester képviseletében meg-jelent dr Paschke Ferenc ügyész, azonkívül Erm József ny. esperes-plébános, szeretetházi lelkész és P. Unyi Bernardin ferences házfőnök, aki szívvezzsóló be-zsédet intézett a szegényekhez. Nagy hozzáértéssel és szeretet-tel készítették el az ünnepélyt a szegénygondozó nővérek, akik-nek az ételek kiosztásában vitéz Szónyi Alajosné fáradszhatatlanul segédkezett.

— **Névváltoztatás.** A belügy-miniszter megengedte, hogy Mutschler László műszerészsegéd mohácsi lakos nevéét „Mécs”-re változtassa át.

— **A muzeum gyarapodása.** A muzeum vezetősége közső-nettel nyugtázza a beérkezett alábbi adományokat: Csomay István egy drb borméző, Fehér-váry István mohácsi térkép 1827-ből, Kálmán Miklós 5 db papír-péncz, vitéz Kürtösy Mátyás céh iratok, Kékes Viktória versei, Liposencsics János 3 drb péncz, Méző János kőbalta, Nádasy János imakönyv 1821-ből és 10 drb külföldi péncz, Pétery Károly folyóiratok, Popper Sándor mo-hácsi iratok, Sárkány Béla külföldi térkép, Simon Gyula csákó, kuiaes, patrontáska és 4 könyv. dr Szlávy Kornél láncos buzo-gány, Szingstein János tajték szivarszipka.

### KERESEK

#### bütorozott szobát

fürdőszoba használatul.

„Reggelivel” jeligére.

— **Ellenséges repülőgépről ledobott tárgy robbant játszó gyermekek kezében.** A Dunántul szomorú tragédiáról számol be. Püspöknádasdon, június 18-án a délelőtti órákban Amrein Ferenc 11 éves, Verb Ádám 6 éves, Verb József 9 éves, Frank János 8 éves, Pataki Antal 8 éves és Volcssein Ferenc 14 éves nádasdi gyerekek a réten játszo-doztak. Amrein Ferenc, sebesült társait elbeszélése szerint, egy hosszú vékony tárgyat talált a fűben, melynek végén benyom-ható gomb volt. Amrein a talált tárgyat a fához ütötte, amely azonnal felrobbant s Amrein Fe-renc azonnali halálát okozta. A játszóársak valamennyien meg-sebesültek, Verb Ádámnak a robbanás ereje a lépét szakította ki, míg a többiek a lábukon sé-rültek meg. A sebesült fiúkat a pécsi gyermekklinikára szállítot-ták. A bekövetkezett szerencsét-lenségből azt kell feltételezni, hogy ellenséges repülőgépekről ledobott töltőceruzát, vagy tollat találtak a gyerekek. Ez a szo-morú eset ismét komoly figyel-meztető arra, hogy a talált tár-gyakhoz ne nyuljanak hozzá. A szülők is oktassák ki gyer-mekeiket, hogy semmiféle tárgy-hoz ne nyuljanak, mert életük-kei játszanak.

— **Zsirigénylés.** Polgármester közhírré teszi, hogy a 108000/ K. M. sz. rendelete alapján mind-enki, aki hatósági zsírrelátásra (zsírjegyre) igényjogosult illetőleg arra igényt tart köteles a városi kézbesítők által kikézzbesített be-je-lentőlapot pontosan kitölteni és azt a városi közellátási hivatalnál Király u. 24 sz. legkésőbb f. hó 24-én déli 10 óráig beadni. A bejelentő háztartáshoz tartozók közül azok, akik nehéz testi munkás fejadagra jogosultak ezt a körülményt a munkaadó által kiállított igazolvánnyal tartoznak a bejelentőlap benyújtásakor iga-zolni. A külterületen (szigetben-rétillegelön szőlőhegyen) lakók bejelentőlapjaít a városi kézbesít-tők fogják beszedni. Azok ré-szére, akiknek a kézbesítők be-je-lentőlapot nem kézbesítettek a zsírjegyre igényt tartanak a bejelentőlapot a hivatalos órák alatt (7—10-ig) folyó hó 24-ig a közellátási hivatal díjtalanul ki-adja. Akik 1943. évi június hó 15 ike után sertést vágtak, vagy zsír-szükségletüket baromfi (kacsá, libahízalás) illetőleg természet-beni járandóság haszonbér, mun-kabér utján biztosította zsír-szük-séglet szempontjából ellátottnak kell tekinteni. — A valóság-nak meg nem felelő adatok beadása ó hónapig terjedhető elzárással büntethető. Akik a fenti határ-időt elmulasztják a következő félévben zsírjegyen nem része-síthetők.

— **Bombázás során elpusztult kézpéncz megtérítése.** MTI. A legutóbbi légi terrortámadások után több olyan bejelentést tet-tek a károsultak, amelyben la-kásokon őrzött és a bombázás folytán megsemmisült kézpéncz-ért kértek kártalanítást. Illetékes helyen azt a tájékoztatást kaptuk, hogy magánlakásokban légbom-bázások következzében megse-misült kézpénczek kártérítésként való megtérítésére nagyon cse-kegy lehetőség van. A légitáma-dások következzményeinek elhá-rításáról és az ezzel kapcsolatos jogviszonyok rendezéséről kiadott rendelet általánosságban csak a rendes háztartás, illetőleg üzem, iroda céljára feltétlenül szükséges kézpénczben bekövetkezett kárt engedí megállapítani. Ezeket meg-haladó mervben megsemmisült péncz csak akkor lehet kártérítés tárgya, ha a károsult bonyolult igazolás után igazolja, hogy a kézpéncznek otthonmaradása in-dokolt volt. A veszély elkerülése érdekében napi szükségletet meg-haladó pénzkészletüket pénztinté-zeteknél kell elhelyezni. A pénztintézetek az elhelyezett pénzt meg-akkor is kifizetik, ha a pénztinté-zetet bombatalálát érte.

— **Szabad-e a sétálóknak vi-rágot lépni?** Legutóbb lapunk hasábjain is felkértük nemes-szívű és virágot kedvelő olva-sóink figyelmét arra, hogy a városi kertészet nagy fáradszaggal és költséggel virágokat és fiatal csemeteket helyezett el a főut-vonalon s ezen ültetvények ön-tözését kértük. Azóta itt ott látunk is néhány nemeslelkű lakót amint pártfogásába vette háza előtti virágokat. De még igen sok helyütt nem vettek tudomást felhívásunkról sem a lakók, sem a háztulajdonosok. Furcsa eset játszódik le nap-nap után a Dunaparton is. Itt virágba-borult gyönyörű rózsafák nyílnak.



Vannak családok, akik rendszeresen gyermekeikkel együtt arra mentükből virágot szednek le a törzsokról. S amikort ezért a rendő-r is figyelmeztette az illetőket, kikérték maguknak a figyelme-ztetést, mondván, hogy erre nekik joguk van. Nem kívánunk nagy esetet csinálni az egészből csu-pán azt szegezzük le, hogy sétá-nyon virágnak leszedése, maga is kimeríti Kbt. 127. §-t, amely pedig kategórikusan kimondja, hogy nyolc napig terjedhető el-zárással büntetendő az, aki inga-gatlan vagyon földtől el nem választott termékét felhasználja. De a büntetendő következzményektől eltekintve a sétányo-kon elhelyezett virág is köztárgy s a köztárgyak meg rongálása nem egyeztethető össze az emel-kedettebb lelkiülettal még akkor sem, ha csak néhány szál rózsá-ról is van szó.

— **Mérgezett anyagokat szórtak le az ellenséges repülőgépek.** (MTI) Zentán az ellenséges re-pülőgépek hópiheszerű anyagot szórtak le a mezők felett. Sok állat elpusztult. A ledobott mér-gezett anyagot felküldték a vegy-vizsgálati intézetbe. Nagykanizsá-ról azt jelentik, hogy Miksvár határában az ellenséges repülő-gépek berepülésükkor gyapjú-szerű mérgezett anyagot szórtak a határvidékre, amelyeket a szél a határon túli mezőre vitt. A tehének, amelyek fűvel együtt fogyasztottak az anyagból meg-döglöttek. Belső részüket vegy-vizsgálat végett az illetékes ható-sághoz továbbították. A eset fokozott óvatosságra inti a gazdákat. A nagykanizsai járás főszolgabírószághoz jelentés ér-kezett, mely szerint Pölöskefő, Gelse és több más község ha-tárában fehér forgács, illetve fagygyűszerű anyagot dobtak le. A határ olyan volt, mintha be-havazott volna. A gazdák okulva a tapasztaltakon, állataikat nem hajtották ki a mezőre. Az ellen-séges repülőgépekről sok magyar nyelvű uszító és lázító röpiratot dobtak le, amelyeket a gazdák az illetékes helyeken beszo-gáltatták.



**Beszolgáltatási kötelesség csökkentése.** Mindazok a gazdálkodók, akiknek a gazdasághoz tartozók szántóterület kataszteri tisztajövedelme a 100 arany koronát nem haladja meg és a háztartásukhoz tartozó személyek közül valaki az 1943 évi katonai szolgálatból kifolyólag hősi halált halt, vagy pedig eltűnt, a besolgáltatási kötelesség csökkentésére igényt tarthat s evégből gazdakönyvével és a hősi halált vagy eltűnést igazoló okmánnyal folyó hó 31-ig nyilván tartó hivatalban megjeltenhet.

**KERESEK**

**bútorozott lakást**

1-3 szobával, mellékhelyiségekkel, esetleg bútor nélkül.

„Hosszabb időre” jeligré.

**A burgonya betegei.**

Burgonyarák a burgonya legveszedelmesebb betegsége. A gumókon, a föld alatti és részben a föld feletti szárazon karfiolszerű daganatokat okoz. Ahol a burgonyarák fellép, ott csak a ráknak ellenálló fajtákat termelhetünk. Aki rákos burgonyát talál, köteles azt a községi előjárásnál bejelenteni. A rákos gumót vagy szárrészt gondosan össze kell gyűjteni és jó mélyre elásni. Burgonyarakkal fertőzött községből tilos burgonyát, burgonyamivelő eszközt, állati trágyát kivinni, elszállítani. Burgonyavetőgumót beszerezni csak rákmentes községből szabad, ültetésre pedig csak egészséges gumót használjunk fel. A burgonyavész nedves, meleg időben, amikor a szőlő peronoszpórájának kedvező az időjárás, egy-két nap alatt egész burgonyaföldek levélezését megfektetheti, illetve elpusztíthatja. A burgonyató egészséges lombzokat nélkül éppen úgy, mint az ember tud nélkül nem tud élni. A lefeketedett, lebarnott, levélburgonyató alól a gumókat ajánlatos mihamarabb felszedni, mert ha azt szokás szerint hosszú ideig a földben hagyjuk, a betegség csírái barnarodhadást okoznak. A burgonyavész gumókon bemélyedő foltokat okoz, amelyek alatt a burgonya husa barnul, rothad. Az ilyen foltos gumók esetleg már a talajban, de a téli eltartás alatt biztosan elrothadnak. Nedvesebb éghajlatú vidékeken burgonyavészre kevésbé érzékeny fajtákat termesztünk, ilyenek általában a késői érésű burgonyák. A feketetűrothadás, a szártőpenész, a fertőző hervadás átöröklődő betegségek. Jelenlétükre figyelmeztet a csücskelekek kisebb nagyobb sodródása, a szártőn mutatkozó barnaszínű elvékonyodás illetve a fehérűs szártőpenész. A fertőző hervadásnál pedig a levél egyenlően hervadása. Védekezni ellenük csak a beteg tövek azonnali eltávolításával és egészséges vetőgumó használatával lehet. Igen veszedelmes betegség a burgonya „virusbetegségei” alatt összefoglalt levélsodródás, levélfodrosság, mozaik betegség, vonalbetegség, csenevészedség. A virusbetegség burgonyatövek kevés gumót kötnek és azok is leg-

nagyobbrészt aprók maradnak. A beteg tövek gumóiból a következő évben megint csak beteg növények fejlődnek. A védekezés leglényegesebb módja: minél gyakrabban járjuk be burgonyatábláinkat, hogy a beteg és a betegsége gyanus töveket még zölden gyökerestől, gumóval együtt kikapáljuk. Az így kikerülő összes levélszár és gyökérrészeket távolítsuk el és azonnal semmisítsük meg (mélyen ássuk le, égessük el). A gumókat megfőzve takarmányozási, vagy étkezési célokra felhasználhatjuk. Ahol betegség van, a vetőburgonyának szánt földön egészséges töveket ne hagyjuk teljesen beérni, hanem a rendes érési idő alatt, még zöldek szárral szedjük ki. Ez a korábbi ki szedés a gumó további fertőzésének lehetőségét csökkenti és életerejét növeli. A burgonya kiszedésekor kupacokat burgonyaszárral sohasem takarjuk le, mert az ezeken levő kórokozó csírák a gumókra kerülhetnek. Ezért a kupacokat szalmával takarjuk be. A szedés után a burgonyaföldön maradó szárrészeket gyűjtsük össze és mielőbb égessük el.

**Anyakönyvi bejegyzések**

1944. évi június 9-től — 23-ig. **Születések:** Hámorai Anna Mária, Gárdos Magdolna Mária, Bátorai Mária, Baranyai Erzsébet, Pálcs Margit, Gojkovics Flóra, Henczler István Géza, Cseh István.

**Házasságkötések:** Szekfű Ferenc és Szatykó Julianna, Liepold Tamás és Hemrich Erzsébet, Szellár Perenc és Kántor Irén, Kosztics József és Balog Julianna, Szalai József és Minich Katalin, Kovács Béla Lajos és Szekeres Rózsa.

**Halálozások:** Schothauer Péterné 53 é., özv. Fischer Jakabné 88 éves, özv. Auth Péterné 72 éves, Földes Éva 5 hónapos, Kovács Verona 2 hónapos, Bárdos László 25 éves, özv. Benda Máténé 49 éves, Csobánczi Kálmán 41 éves.

**SPORT.**

- 1. PTSE 20 15 4 1 90:26 34
- 2. MSE 20 12 3 5 70:40 27
- 3. MTE 20 11 3 6 60:39 25
- 4. KSE 20 11 2 7 61:37 24
- 5. PEAC 20 11 2 7 55:42 24
- 6. PVSZII. 20 12 - 8 50:43 24
- 7. PSE 20 6 8 6 39:36 20
- 8. DVACII. 20 6 3 11 46:72 15
- 9. PBTC II. 20 4 4 12 35:67 12
- 10. ZsSE II. 20 4 2 14 25:85 10
- 11. PCSE II. 20 2 1 17 7:51 5

**SPORTHIREK:**

**Vasárnap** délután 5 óraker Pélmonostor NB III-as csapatát látja vendégül barátságos mérkőzésre az MTE.

**Mohács** értékes 3 helyezése néhány idegenben kiküls után megnyugvást keltett Mohács sporttársadalmában.

**Leventéink** Lánycsók elleni bajnoki mérkőzése a rossz időjárás miatt elmaradt és helyette edzőmérkőzést játszottak.

**Az MTE** csapata a német katonaválogottal játszott mérkőzést,

amelyet szép küzdelemben 4:1 (1:1) arányban legyőzött Molnár 3 és Völgyesi 1 góljával.

**Leventéink** Nagykozári mérkőzését a hadtest egyesbirája megsemmisítette igazolatlan játékos szerepelletése miatt és a 2 pontot 0:0 gólaránnyal Mohács javára írta. Ennek folytán a mohácsi leventék megnyerték kerületük bajnokságát.

**Vasárnap** Mohács leventecsapata Dunaföldvárra megy, hogy a csoportbajnoki mérkőzésen eldöntse a továbbjutás kérdését. Leventéink részéről már döntetlen is szép teljesítmény lenne és biztosítaná a továbbjutást.

**Déli nyugat** NB III-as csoportbajnokságát Nagykanizsai VTE nyerte meg és így felkerült az NB II-be.

**Az első** alosztálydöntő mérkőzésen Pécsbányatelep csapata 5:1 arányban biztosan győzte le Nagyatád csapatát Pazar játékvezetése mellett.

**Püspökpusztai leventeverseny 1944. június 14-én.**

III. Korcsoport:

**I. Gazdag Ferenc** (Súlydobás, magasugrás, távolugrás, rudugrásban első) Súlydobás, 100 m síkfutásba második.) 1 drb nagy ezüst érmet és a gazdaságtól 100 pengőt kapott.

**II. Papp Pál** (Súlydobás, 400 m síkfutásban első, magasugrás, távolugrás második) 1 drb nagy ezüst érmet kapott.

**III. Bogdár Mihály** (Rudugrásban második, továbbá ügyességi mulatványai miatt 1 kis bronz érmet és a gazdaságtól 60 pengőt kapott.

**IV. Pékity József** példás magaviseletéért és a levente szellemi ápolásáért kis bronz érmet kapott.

II. Korcsoport:

**Uvercsák Antal** rudugrásban súlydobásban első, kézigránát dobásban második mint ifjúvezető szorgalmával és rátermetiségével kitűnt, nagy bronz érmet és a gazdaságtól 40 pengőt kapott.

**Bényei József** (Magasugrás, kézigránát dobásban első, távolugrás és rudugrásban második) kis ezüst és kis bronz érmet kapott.

**Szikora József** távolugrásban első síkfutás, magasugrás második, rudugrásban harmadik) kis ezüst és nagy bronz érmet kapott.

**Hornyak István** 400 m síkfutásban első kis bronz érem.

I. Korcsoport:

**Pálinkás Imre** magasugrásban első, kis bronz érmet kapott.

**Uvercsák József** rudugrás és zsákfutásban első, kis ezüst érmet kapott.

**Gelányi Ferenc** 100 m síkfutás első, kis bronz érem.

**Király János** súlydobásban első, kis bronz érem.

**Földesi József** távolugrásban első, kis bronz érem.

**Likár Pál** különös ügyességével tűnt ki ezért kis bronz érmet kapott.

Felelősszerkesztő:  
**DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ**  
Laptulajdonos és kiadó  
**FRIDRICH OSZKÁR**

**Hivatalos gabonaárak 1944 június hóban:**

Buza	44.75 P
Rozs	41.75 P
Takarmányárpa	40.75 P
Sőrárpa	44.75 P
Zab	44.75 P
Morzstolt tengeri	36.— P
Bab, fehér	80.— P

A honvédelmi minisztérium által engedélyezett **önmagától felgördülő**

**LÉGO-ROLLÓ**

megrendelhető:

**FRIDRICH OSZKÁR**  
könyvkereskedőnél  
MOHÁCS.

ELADÓ a Király út 34. számú

**ház.**

Bővebbet a tulajdonosnál.

ELADÓ

**2 db villanymotor**

az egyik 4 1/2 Hp, a másik 7 1/2 Hp. Megtekinthető: **Indóház u. 1.** Fatelepen.

**Hirdetmény.**

A pécsi kir. Törvényszék közhírré teszi, hogy **dr. Krausz Győző** volt mohácsi kir. közjegyző irodájának továbbvezetésére a pécsi kir. közjegyzői kamara 202/1944. kjk. számú határozatával kirendelt **dr. Szkladányi László** kir. közjegyzőhelyettes a működését Mohácson 1944. évi június hó 1. napján megkezdette.

Pécs, 1944 június 1. napján.

**Dr. Oltai László** s.k.  
kir. törvényszéki bíró.

**Molyzsák**

k a p h a t ó :

**Fridrich Oszkár**  
könyvkereskedő, Mohács

ELADÓ a Csencsevári dűlőben

**761 □-öl szőlő**

Érdeklődni lehet: **Kalkán János**  
Tomori utca 61.

Egy karikahajós **varrógép**

és egy 2 ajtós **jégszekrény**

ELADÓ. **Petrin Ferenc**  
Baross utca 63.

ZRINYI UTCA 17. számú

**ház eladó.**

Érdeklődni lehet: **Húsz Istvánnál.**

**OMNIA FILMSZÍNHÁZ**

Június hó 23—24—25—26

**Kerek Ferkó**

Június 27—29

**ANDANTE,**  
a szerelem muzsikája

**HIRDESSZEN**  
a Mohácsi Hirlapban.